

ผลของการใช้โปรแกรมส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของมารดาต่อพฤติกรรมการให้อาหาร
ของมารดาและน้ำหนักตัวของเด็กอ้วนวัยก่อนเรียน

นางสาวอโณทัย ตันเจริญ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2548

ISBN 974-14-2160-5

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 22655724

EFFECTS OF USING THE PERCEIVED SELF-EFFICACY PROMOTING PROGRAM
FOR MOTHERS ON FEEDING BEHAVIOR OF MOTHERS AND
BODY WEIGHT OF OBESE PRESCHOOL CHILDREN

Miss Anothai Tancharoen

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science Program in Nursing Science

Faculty of Nursing

Chulalongkorn University

Academic Year 2005

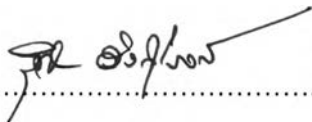
ISBN 974-14-2160-5

481542

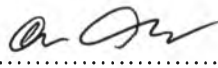
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของการใช้โปรแกรมส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของมารดาต่อ
พฤติกรรมการให้อาหารของมารดาและน้ำหนักตัวของเด็กอ้วนวัย
ก่อนเรียน
โดย นางสาว อโณทัย ตันเจริญ
สาขาวิชา พยาบาลศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประนอม รอดคำดี

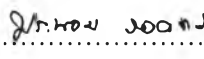

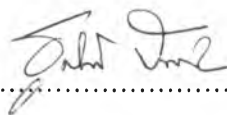
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ร้อยตำรวจเอกหญิง ดร. ยุพิน อังสุโรจน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อรพรรณ ลีนุญวัชชัย)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประนอม รอดคำดี)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร. ชุศักดิ์ ชัมภลิจิต)

อโนทัย ตันเจริญ : ผลของการใช้โปรแกรมส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของมารดาต่อพฤติกรรมการให้อาหารของมารดาและน้ำหนักตัวของเด็กอ้วนวัยก่อนเรียน (EFFECTS OF USING THE PERCEIVED SELF-EFFICACY PROMOTING PROGRAM FOR MOTHERS ON FEEDING BEHAVIOR OF MOTHERS AND BODY WEIGHT OF OBESSE PRESCHOOL CHILDREN) อ. ที่ปรึกษา : ผศ.ดร. ประนอม รอดคำดี, 150 หน้า. ISBN : 974-14-2160-5

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research) เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของมารดาต่อพฤติกรรมการให้อาหารของมารดาและน้ำหนักตัวของเด็กอ้วนวัยก่อนเรียน ศึกษาในมารดาเด็กอ้วนวัยก่อนเรียนที่มีอายุ 4-6 ปี จำนวน 38 คน จับสลากเพื่อสุ่มกลุ่มตัวอย่างได้กลุ่มทดลอง 19 คน และกลุ่มควบคุม 19 คน แล้วจับคู่กลุ่มตัวอย่างทั้งสองให้มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกันในเรื่องของเพศและอายุ กลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของมารดา ส่วนกลุ่มควบคุมปฏิบัติตามปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองคือ โปรแกรมการส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเองของ Bandura (1997) และแบบสอบถามพฤติกรรมการจัดอาหารให้เด็กอ้วนวัยก่อนเรียน ซึ่งผ่านการทดสอบความตรงโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และหาค่าความเที่ยงได้เท่ากับ .89 นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยที่สำคัญ สรุปได้ดังนี้

1. คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการให้อาหารของมารดาหลังได้รับโปรแกรมส่งเสริมการรับรู้ความสามารถดีกว่าก่อนได้รับโปรแกรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการให้อาหารของมารดาในกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของมารดาดีกว่ากลุ่มที่ปฏิบัติตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ค่าเฉลี่ยของน้ำหนักตัวของเด็กอ้วนวัยก่อนเรียนที่เพิ่มขึ้นหลังมารดาได้รับโปรแกรมส่งเสริมการรับรู้ความสามารถต่ำกว่ากลุ่มที่ปฏิบัติตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สาขาวิชา.....พยาบาลศาสตร์.....

ปีการศึกษา.....2548.....

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..........

4677613136 : MAJOR NURSING SCIENCE

KEY WORD: PERCIEVED SELF-EFFICACY PROGRAM / FEEDING BEHAVIOR OF MOTHER / FEEDING BEHAVIOR OF MOTHERS / BODY WEIGHT OF OBESE PRESCHOOL CHILDREN

ANOTHAI TANCHAROEN : EFFECTS OF USING THE PERCEIVED SELF-EFFICACY PROMOTING PROGRAM FOR MOTHERS ON FEEDING BEHAVIOR OF MOTHERS AND BODY WEIGHT OF OBESE PRESCHOOL CHILDREN. THESIS ADVISOR: ASST. PROF. BRANOM RODCUMDEE, PH.D., 150 pp. ISBN : 974-14-2160-5

The purposes of this quasi-experimental research were to investigate the effects of using the perceived self-efficacy promoting program for mothers on feeding behavior of mothers and body weight of obese preschool children. The research sample consisted of 38 mothers of obese preschool children for 4-6 years, equally assigned to experimental group and control group by matching sex and age. The experimental group received the perceived self-efficacy promoting program for mothers using self-efficacy theory of Bandura (1997) and the control group remain their normal lives. The instrument for collecting data consisted of feeding behavior of mothers questionnaire which was tested by a group of experts for content validity. The reliability of this questionnaire was .89. Data were analyzed by mean, standard deviation, and t-test.

The major findings were as follows:

1. The mean score on feeding behavior of the mothers after received the perceived self-efficacy promoting program was significantly better than before receiving the program, at the statistical level of .05.
2. The mean score on feeding behavior of the group of mothers who received the perceived self-efficacy promoting program was significantly better than those who were remain their normal lives, at the statistical level of .05.
3. The mean increasing bodyweight of obese preschool children after mothers received perceived self-efficacy promoting program was significantly less than those whose mothers remain normal lives, at the statistical level of .05.

Field of study .....Nursing Science...
Academic year .....2005.....

Student's signature.....*Anothai Tancharoen*.....
Advisor's signature.....*Branom Rodcumdee*.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประนอม รอดคำดี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ให้ความรู้ ที่แนะแนวทาง แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในการ ทำงานวิจัย เป็นแรงบันดาลใจให้ผู้วิจัยเกิดความมุ่งมั่น เกิดพลังที่จะทำวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จ ตลอดจนให้ความเมตตา เอาใจใส่ และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย ประธานสอบ วิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร. ชูศักดิ์ ชัมภลลิขิต กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้ความเมตตา ให้ คำแนะนำและข้อเสนอแนะ ในการแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาสละเวลาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ของเครื่องมือและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนนทบุรี ผู้อำนวยการและอาจารย์โรงเรียน อนุบาลจาว (ภาณุนิคม) อาจารย์สาธิต อินทมานนท์ มารดาและเด็กกลุ่มตัวอย่าง บุคลากรที่ เกี่ยวข้องทุกท่านซึ่งไม่ได้เอ่ยนาม ที่ให้ความร่วมมือ ความช่วยเหลือในการทดลองใช้เครื่องมือ และดำเนินการทดลองจนสิ้นสุดกระบวนการ

ขอขอบคุณคณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสำนักงานกองทุน สนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ที่สนับสนุนทุนบางส่วนในการทำวิจัยครั้งนี้ และ ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่คณะพยาบาลศาสตร์ทุกท่านที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการติดต่อเอกสาร ในการดำเนินการวิจัย

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ พี่ น้อง ที่สนับสนุนการศึกษา ให้กำลังใจ รวมทั้งกำลังใจ ทรัพย์ตลอดการศึกษา ขอขอบคุณเพื่อนนิสิตที่ให้กำลังใจ ขอขอบคุณหัวหน้าและเพื่อนร่วมงานแผนก ไอ ซี ยู 3 ทุกท่านที่ให้แรงใจสนับสนุน จนกระทั่งสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้

ท้ายสุดนี้คุณค่าและประโยชน์ที่มีอยู่ในวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอมอบแด่ผู้มีพระคุณที่กล่าว มาทุกท่าน ให้มีสุขภาพกาย และสุขภาพใจที่สมบูรณ์ แข็งแรง ตลอดไป

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ซ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
แนวเหตุผลและสมมติฐานการวิจัย.....	7
ขอบเขตการวิจัย.....	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	43
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	43
เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย.....	45
การดำเนินการทดลอง.....	53
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	66
รายการอ้างอิง.....	83
ภาคผนวก.....	92
ภาคผนวก ก รายงานผู้ทรงคุณวุฒิ.....	93
ภาคผนวก ข การคำนวณดัชนีความตรงตามเนื้อหา สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	95
ภาคผนวก ค ใบยินยอมของประชากรตัวอย่างหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย.....	99
ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	103

หน้า

ภาคผนวก จ หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิและขอเก็บรวบรวมข้อมูล.....	144
ภาคผนวก ฉ ผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย.....	152
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	154

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงคะแนนวัดความรู้ด้านโภชนาการเด็กวัยก่อนเรียนกลุ่มทดลอง.....	57
2. จำนวนและร้อยละของมารดาในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และวิธีการเตรียมอาหารให้บุตร.....	61
3. จำนวนและร้อยละของเด็กอ้วนวัยก่อนเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำแนกตามเพศ อายุ ลำดับที่ของบุตร และชนิดของอาหารที่เด็กชอบรับประทาน.....	62
4. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรมการให้อาหารของมารดาเด็กอ้วนวัยก่อนเรียนกลุ่มทดลอง ทั้งก่อนและหลังได้รับโปรแกรมส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของมารดาต่อพฤติกรรมการให้อาหารของมารดา และน้ำหนักตัวของเด็กอ้วนวัยก่อนเรียน	63
5. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรมการให้อาหารของมารดาเด็กอ้วนวัยก่อนเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทั้งก่อนและหลังการทดลอง	64
6. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของน้ำหนักตัวของเด็กอ้วนวัยก่อนเรียนที่เพิ่มขึ้นของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทั้งก่อนและหลังการทดลอง.....	65